

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **F. L.**, zastúpeného JUDr. S. J., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **2/ M. Z.**, bývajúcemu v S., **3/ M. K.**, bývajúcej v S., **4/ G. H.**, bývajúcej v T., **5/ J. K.**, bývajúcemu v P., **o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po J. L., o neplatnosť zmlúv priznávajúcich žalovaným právo užívania pozemku o výmere X. m², o určenie výmery pozemkov s parc. č. X. a o eventuálnom návrhu**, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5 C 624/1998, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. decembra 2011, sp. zn. 5 Co 138/2010, 5 Co 139/2010, 5 Co 140/2010, 5 Co 141/2010, 5 Co 142/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. decembra 2011, sp. zn. 5 Co 138/2010, 5 Co 139/2010, 5 Co 140/2010, 5 Co 141/2010, 5 Co 142/2010, v potvrdzujúcom výroku vo veci samej a rozsudok Okresného súdu Kežmarok z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-382, **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Kežmarok na ďalšie konanie.

Dovolanie žalobcu proti výroku, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Kežmarok zo 4. októbra 2010, č.k. 5 C 624/1998-453, **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Kežmarok (súd prvého stupňa) rozsudkom z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-382, v celom rozsahu zamietol žalobu, ktorou sa žalobca (po viacerých zmenách petitu) domáhal určenia, že nehnuteľnosť vytvorená na liste vlastníctva č. X. parc. č. X., o výmere X. m², druh pozemku zastavaná plocha (dvor), v okrese K., podľa geometrického plánu na oddelenie pozemku vyhotoveného dňa 1. decembra 1997, patrí v celosti do dedičstva po J. L., zomrelom X., ďalej určenia, že zmluvy registrované 23. júna

1967 Štátnym notárstvom v P. pod č. R. sú neplatné v časti, v ktorej žalovaným priznávajú právo užívania pozemku o výmere X. m², a že výmera pozemkov parc. č. X., ku ktorým majú právo užívania žalovaní podľa zmluvy registrovanej 23. júna 1967 Štátnym notárstvom v P. pod č. R. je X. m² (žalobca sa zároveň domáhal schválenia zmieru v znení uvedených petitov), a v prípade, že by súd žalobe v uvedených častiach nevyhovel, domáhal sa určenia (žalobcom označené ako eventuálny petit, ktorý súd prvého stupňa vzhľadom na jeho charakter posúdil ako petit samostatný), že nehnuteľnosti v okrese K., vedené na liste vlastníctva č. X., parc. č. X. o výmere X. m², druh pozemku záhrada a zastavaná plocha, v celosti patria do dedičstva po J. L., zomrelom X.. Súd zároveň vyslovil, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému 2/ trovy konania v celkovej výške 815,64 Eur v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd s jednotlivými nárokmi vyporiadal zvlášť. V prípade nárokov, v rámci ktorých sa žalobca domáhal určenia, že vyššie identifikované nehnuteľnosti (parc. č. X.) patria do dedičstva po nebohom J. L. (prvý petit upravenej žaloby a eventuálny petit), vychádzajúc z ústavnej zásady právnej istoty a dôslednej ochrany práva na súdnu ochranu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania, vyslovil, že napriek určitým nedostatkom žaloby spôsobujúcim logický nesúlad žalobných prvkov bolo potrebné žalobu posúdiť z hľadiska aplikácie hmotnoprávných ustanovení, teda v samotnom jej merite, a vychádzal z toho, že cieľom žalobcu je byť zapísaný v príslušnom katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník sporných nehnuteľností, prípadne spolu s jeho súrodencami ako podieloví spoluvlastníci. Pri samotnom posudzovaní nárokov potom súd vychádzal z listinných dôkazov predložených účastníkmi (najmä z kúpnej zmluvy z 11. mája 1966 uzavretej medzi J. L. a Československým socialistickým štátom zastúpeným Miestnym národným výborom v S. k parc. č. X., z potvrdenia Miestneho národného výboru v S. z 13. augusta 1966, z dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku parc. č. X. uzavretej medzi Miestnym národným výborom v S. a M. Z. 23. júna 1967), z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v pripojených spisoch Okresného súdu Poprad sp. zn. 12 C 880/1992 (najmä z „kúpnopredajnej zmluvy“ z 23. augusta 1965 uzavretej medzi J. L. a manželkou A. L. (v postavení predávajúcich) a Š. Z., M. Z., Š. K. a Š. K. (v postavení kupujúcich), zo žiadosti M. Z. o pridelenie pozemku parc. č. X. z 15. decembra 1966 adresovanej Okresnému národnému výboru P., z dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku parc. č. X. uzavretej medzi Miestnym národným výborom v S. a Š. K. s manželkou M. 23. júna 1967) a sp. zn. 12 C 225/2004 (rozhodnutie Okresného národného výboru P., finančný odbor, z 20. decembra 1966, č. F., o pridelení pozemku parc. č. X. do osobného užívania Š. K. a manželke M.) a zo skutočností, ktoré medzi

účastníkmi neboli sporné, a dospel k záveru, že predmetné nehnuteľnosti nemohli byť ku dňu smrti predmetom vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobcu. Právny predchodca žalobcu, J. L., totiž vlastnícke právo k parc. č. X. (parcela s parc. č. X. bola vytvorená neskôr) účinne previedol až kúpnu zmluvou z 11. mája 1966, a to na vtedajší Československý socialistický štát, v dôsledku čoho žalovaní (resp. ich právni predchodcovia) nerušene a dobromyseľne predmetné nehnuteľnosti užívali a toto ich právo osobného užívania sa ku dňu 1. januára 1992 v zmysle § 872 Občianskeho zákonníka vo vtedy aktuálnom znení zmenilo na právo vlastnícke. Čo do žalobného petitu týkajúceho sa určenia neplatnosti zmlúv a nesprávneho určenia v nich priznanej výmery (druhý a tretí žalobný petit) súd dospel k záveru, že žalobca nespĺňa ani jednu zo zákonných procesných podmienok rozhodovania o takomto žalobnom návrhu, pretože nedisponuje vecnou legitimáciou a nemá na takomto určení ani naliehavý právny záujem, preto sa meritom veci nezaoberal. Nedostatok vecnej legitimácie potom odôvodnil tým, že žalobca (ani jeho právny predchodca) nebol účastníkom žiadnej z napadnutých zmlúv a sporný právny vzťah nespadá ani len do jeho právnej sféry. Naliehavý právny záujem u žalobcu podľa súdu absentoval z dôvodu, že jeho právne postavenie by sa v prípade vyhovenia žalobe nijakým spôsobom nezmenilo, keďže v konečnom dôsledku by vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam mala Slovenská republika ako právny nástupca vtedajšieho československého štátu. Súd prvého stupňa sa vyporiadal aj s navrhnutým zmierom, keď mal za to, že v znení, v akom bol žalobcom navrhnutý, by bol v rozpore s hmotným právom, konkrétne s ustanovením § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa právny úkon musí urobiť slobodne a vážne, ale predovšetkým určito a zrozumiteľne. Navyše k zmiernu nebolo možné podľa súdu pristúpiť ani z dôvodu neustálej neprítomnosti účastníkov konania. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., keď si tieto v zákonnej lehote vyčíslil len žalovaný 2/.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podali odvolanie tak žalobca, ako i žalovaní 3/, 4/, 5/, každý osve (žalované 3/ a 4/ odvolanie v priebehu odvolacieho konania vzali späť).

V štádiu prípravy spisu odvolaciemu súdu súd prvého stupňa uznesením zo 4. októbra 2010, č.k. 5 C 624/1998-453, uložil žalobcovi poriadkovú pokutu vo výške 1 640 Eur so splatnosťou v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia. Uloženie pokuty odôvodnil tým, že žalobcom podané odvolanie vykazuje znaky hrubo urážlivého podania a jeho správanie je, aj vzhľadom k už uloženej poriadkovej pokute uznesením

z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-393, potrebné posudzovať ako opakované hrubé sťaženie postupu konania podľa § 53 ods. 2 O.s.p. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie.

Krajský súd v Prešove (odvolací súd) rozsudkom z 20. decembra 2011, sp. zn. 5 Co 138/2010, 5 Co 139/2010, 5 Co 140/2010, 5 Co 141/2010, 5 Co 142/2010, o podaných odvolaniach účastníkov rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu na určenie, že nehnuteľnosť vytvorená na liste vlastníctva č. X., parc. č. X., o výmere X. m², druh pozemku zastavaná plocha (dvor), v okrese K., podľa geometrického plánu na oddelenie pozemku vyhotoveného dňa 1. decembra 1997, v celosti patrí do dedičstva po J. L., zomrelom X., zrušil a konanie zastavil (prvý výrok) a vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (druhý výrok). Odvolanie žalovaného 5/ podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. ako podané osobou, ktorá rozhodnutím nebola dotknutá na svojich právach, a teda na podanie odvolania nie je oprávnená, odmietol (tretí výrok) a odvolacie konanie vo vzťahu k žalovaným 3/ a 4/ z dôvodu späťvzatia odvolaní zo strany týchto účastníkov zastavil (štvrtý výrok). Odvolací súd zároveň zrušil uznesenie súdu prvého stupňa z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-393, ktorým žalobcovi uložil poriadkovú pokutu vo výške 500 Eur (piaty výrok) a zrušil aj uznesenie zo 16. októbra 2010, č.k. 5 C 624/1998-435, o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 99,50 Eur, ktorý podľa súdu nemal byť v zmysle zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov vôbec vyrubený (šiesty výrok). Odvolací súd ďalej potvrdil uznesenie zo 16. augusta 2010, č.k. 5 C 624/1998-396, ktorým žalovanej 3/ uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti vo výške 66 Eur (siedmy výrok) a zmenil uznesenie zo 4. októbra 2010, č.k. 5 C 624/1998-453, tak, že žalobcovi uložil poriadkovú pokutu vo výške 820 Eur so splatnosťou v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia (ôsmy výrok). Náhradu trov odvolacieho konania súd nepriznal (deviaty a desiaty výrok), keďže žalovaný 2/ si jej výšku nevyčíslil v zákonom stanovenej lehote a ostatní účastníci si náhradu trov neuplatnili. V odôvodnení rozhodnutia (čo do prvého výroku) súd poukázal na skutočnosť, že v konaní pred Okresným súdom Kežmarok sp. zn. 3 C 73/2010 bol v priebehu odvolacieho konania schválený zmier medzi žalobcom a žalovanými 3/, 4/, 5/ v znení, že nehnuteľnosť vytvorená na liste vlastníctva č. X., parc. č. X., o výmere X. m², druh pozemku zastavaná plocha (dvor), v okrese K., podľa geometrického plánu na oddelenie pozemku vyhotoveného dňa 1. decembra 1997, v celosti patrí do dedičstva po J. L., zomrelom X., preto v tejto časti ide o prekážku veci rozsúdenej, ktorá zakladá existenciu neodstrániteľnej prekážky v konaní, v dôsledku ktorej je potrebné konanie zastaviť (§ 104

ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení k druhému – potvrdzujúcemu výroku rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi uvedenými súdom prvého stupňa (čo do veci samej i čo do náhrady trov konania), ktoré sčasti doplnil (§ 219 ods. 2 O.s.p.), keď uviedol, že žalobe v tomto konaní nebolo možné vyhovieť aj z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva, pretože v konaní nevystupovali všetci účastníci konania o dedičstve. Uznesenie Okresného súdu Kežmarok z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-393, ktorým bola žalobcovi uložená poriadková pokuta vo výške 500 Eur za neospravedlnenú neprítomnosť na pojednávaní dňa 11. júna 2010, odvolací súd zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p., pretože nemalo byť vôbec vydané. Žalobca totiž svoju neprítomnosť ospravedlnil podaním, v ktorom zároveň požiadal o prerušenie konania, a keďže súd v rozhodnutí o jeho zamietnutí podal nesprávne poučenie o tom, že nie je možné podať odvolanie, lehota na podanie odvolania bola trojmesačná (§ 204 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd preto nemohol súhlasiť so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca sa nemohol domnievať, že k pojednávaniu nedôjde. Skutočnosť, že žalobca sa zúčastnil na pojednávaní vo veci sp. zn. 3 C 73/2010, pričom mal za to, že právoplatné rozhodnutie v tejto veci o zmieri, ktorý navrhol, bude mať vplyv na rozhodnutie v predmetnom konaní, nemožno podľa odvolacieho súdu pripočítat na jeho ťarchu. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd zmenil aj uznesenie Okresného súdu Kežmarok zo 4. októbra 2010, č.k. 5 C 624/1998-453, ktorým bola žalobcovi súdom prvého stupňa uložená poriadková pokuta vo výške 1 640 Eur, a to tak, že znížil výšku uloženej pokuty na sumu 820 Eur, keďže na predchádzajúcu pokutu nebolo možné brať ohľad, a teda žalobca sa v konaní nedopustil opakovaného hrubého sťaženia postupu konania podľa § 53 ods. 2 O.s.p. Výšku uloženej pokuty súd odôvodnil hrubou urážkou, ktorej sa žalobca dopustil tým, že konajúceho sudcu súdu prvého stupňa obvinil z korupcie a úmyselných procesných pochybení, a poukázal pritom aj na právny názor v obdobnej veci vyslovený Krajským súdom v Prešove. V závere odôvodnenia odvolací súd uviedol, že v priebehu konania pred súdom prvého stupňa došlo k niekoľkým procesným pochybeniam namietaným i žalobcom v odvolaní (nesprávne poučenie o neprípustnosti odvolania proti zamietnutiu návrhu na prerušenie konania, skutočnosť, že súd prvého stupňa žiadnym spôsobom nepostihol žalovaného 2/ za neospravedlnenú neprítomnosť na pojednávaní) a došlo aj k ďalším drobným vadám konania, na ktoré neprihliadol, lebo nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 212 ods. 3 O.s.p.

Proti druhému a ôsmemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie žalobca a navrhol rozhodnutie v napadnutých častiach

zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pričom zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Dovolanie odôvodnil existenciou vád podľa § 237 O.s.p., konkrétne vady podľa § 237 písm. d/ a f/ O.s.p. (v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo a v konaní došlo k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom) a existenciou inej vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

K vade podľa § 237 písm. d/ O.s.p. došlo podľa dovolateľa tým, že odvolací súd opätovne prejednal vec právoplatne rozhodnutú uznesením Okresného súdu Kežmarok z 25. júna 2010, sp. zn. 3 C 73/2010. Opätovné prejednanie veci malo podľa neho spočívať v tom, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že „žalovaní užívajú nehnuteľnosti vo výmere uvedenej v dohodách o zriadení práva osobného užívania pozemkov registrovaných Štátnym notárstvom pod č. R.“. K vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolateľ inter alia uviedol, že nikdy nebol oboznámený so spisom Okresného súdu Poprad sp. zn. 12 C 225/2004, nikdy nemal možnosť dozvedieť sa, že tento dôkaz bol vykonaný a o jeho existencii sa dozvedel len z písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu. Okrem toho súdy oboch stupňov odmietli rozhodnúť o jeho návrhoch na zmenu účasti v konaní na oboch procesných stranách, čím mu zabránili konať pred súdom, a to v konečnom dôsledku viedlo k zamietnutiu žaloby pre nedostatok vecnej legitímácie. Dovolateľ tiež poukázal na odňatie možnosti zúčastniť sa pojednávania dňa 11. decembra 2009, 15. januára 2010, 17. februára 2010, 28. apríla 2010 a 11. júna 2010, pričom tvrdil, že súd na poslednom označenom pojednávani dokonca v jeho riadne ospravedlnenej neprítomnosti vyniesol rozsudok napriek tomu, že s ospravedlnením zároveň požiadal o odročenie pojednávania, čo v konečnom dôsledku spôsobilo, že nemal možnosť na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 6/1998. Dovolateľ v tejto súvislosti upriamil pozornosť i na konštatovanie odvolacieho súdu, že jeho neprítomnosť na pojednávani dňa 11. júna 2010 a ďalších bola riadne ospravedlnená (str. 26 rozhodnutia), pre ktorý dôvod odvolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o uložení poriadkovej pokuty. Odňatie možnosti konať pred súdom na dôvažok videl aj v nesprávnom poučení zo strany súdu prvého stupňa o nemožnosti podať odvolanie voči rozhodnutiam, ktorými boli zamietnuté návrhy na prerušenie konania, keď odvolací súd konštatoval, že voči takémuto rozhodnutiu je odvolanie zásadne prípustné a napriek tomu v tejto veci nevykonal nápravu. Žalobca vzhľadom k uvedenému nedostal možnosť vyjadriť sa k žiadnemu dôkazu vykonanému súdom prvého

stupňa a o vykonaných dôkazoch sa dozvedel len z písomného vyhotovenia rozhodnutia. Dovolateľ rovnako namietal, že mu odvolacím súdom nebolo doručené vyjadrenie žalovaného 2/ k odvolaniu, hoci toto vyjadrenie odvolací súd zhodnotil ako také závažné, že spôsobilo zmenu jeho právneho názoru. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. „45/2011“ s tvrdením, že dokazovaním v odvolacom konaní bez toho, aby mal ako účastník možnosť zaujať stanovisko k dôkazom, vyjadreniam a právnenému posúdeniu veci, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., túto vadu žalobca videl najmä v postupe súdov oboch stupňov, ktoré sa nevysporiadali s jeho návrhmi na zmenu účastníkov a nerozhodovali ani o navrhnutých zmenách týkajúcich sa petitu, pričom v ich právnych názoroch existovali rozpory. Dovolateľ namietal aj postup odvolacieho súdu, v rámci ktorého sa tento nevysporiadal s odvolacími námietkami, resp. ich len zhrnul na str. 31 rozhodnutia tak, že „došlo i k ďalším drobným vadám konania, na ktoré odvolací súd neprihliadol, lebo nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci“. Citujúc nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 335/06 a IV. ÚS 110/09 dovolateľ takéto rozhodnutie označil za nedostatočne zdôvodnené a arbitrárne. Nevykonanie prípravy pojednávania a okolnosť, že súd sa nevysporiadal s procesnými návrhmi, potom podľa neho nemožno hodnotiť ako drobné vady, pretože ak by súd postupoval ako mal, žalobcovi by sa podarilo zvrátiť názor odvolacieho súdu.

Vo vzťahu k napadnutému zmeňujúcemu výroku rozhodnutia ďalej namietal, že odvolací súd nešpecifikoval dôvody, ktoré ho viedli k uloženiu takejto výšky pokuty a podľa neho toto konanie o pokute je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. aj z dôvodu, že prebiehalo v čase neukončeného konania o uložení predchádzajúcej pokuty, teda prebiehalo v čase odvolacieho konania, kedy ustanovenia § 209 a § 209a O.s.p. súdu prvého stupňa žiadne konanie vo veci neumožňujú. Dovolateľ zároveň tvrdil, že poriadková pokuta, ktorá mu bola uložená, nemá právny základ, pretože jej dôvodom bolo podanie podnetu na podanie návrhu na disciplinárne konanie voči zákonnému sudcovi v predmetnej veci, čo nie je prípustné.

Žalovaný 2/ sa k podanému dovolaniu vyjadril podaním z 3. mája 2012, v ktorom uviedol, že dovolanie nie je dôvodné ani prípustné čo do oboch napadnutých výrokov, preto ho z týchto dôvodov navrhol odmietnuť, prípadne zamietnuť.

Žalovaní 3/, 4/, 5/ sa v celom rozsahu s dovolaním stotožnili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie obsahujúce zákonné náležitosti (§ 241 ods. 1 O.s.p.) bolo podané v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) účastníkom konania, ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.), pričom prípustnosť dovolania skúmal zvlášť vo vzťahu ku každému z oboch napadnutých výrokov rozhodnutia odvolacieho súdu a napokon dospel k záveru, že dovolanie je čiastočne dôvodné.

V prvom rade dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania vo vzťahu k napadnutému druhému výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Kežmarok z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-382, v jeho zvyšnej meritórnej časti, teda v časti týkajúcej sa neplatnosti zmlúv, výmery pozemkov parc. č. X., v časti určenia, že nehnuteľnosti parc. č. X. v celosti patria do dedičstva po J. L. a tiež čo do trov konania.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V predmetnej veci odvolací súd rozhodol potvrdzujúcim rozsudkom. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme rozsudku sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Podľa § 238 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (ods. 1), proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2) a tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (ods. 3).

Dovoláním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou

z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., a tiež vzhľadom k dovolacím námietkam žalobcu, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V tejto súvislosti skúmal, či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, nepodania návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom, a zistil, že vady podľa § 237 písm. a/, b/, c/, e/ O.s.p. sa v konaní pred súdmi nižších stupňov nevyskytli. Dovolací súd sa však osobitne zamerl na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska námietok dovolateľa o tom, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 237 písm. d/ a f/ O.s.p. (prípady veci právoplatne rozhodnutej a prípad odňatia možnosti konať pred súdom).

Podľa § 237 písm. d/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (*res iudicata*) nastáva vtedy, ak sa má znova prejednať tá istá vec, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Totožnosťou veci pritom treba rozumieť totožnosť účastníkov konania (bez ohľadu na ich označenie), totožnosť predmetu konania vyplývajúceho z rovnakých skutkových dôvodov a totožnosť plnenia (*petitu*), pričom uvedené musí byť dané súčasne. V prejednávanej veci však o takýto prípad nejde. Skutočnosť, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zmieňuje spôsob užívania sporných nehnuteľností (čo vyplýva z § 213 ods. 1 O.s.p.), ešte sama osebe nie je naplnením podstaty uvedenej vady, spôsobujúcej zmätočnosť rozhodnutia, preto je námietka dovolateľa v tomto smere nedôvodná. Pokiaľ dovolateľ v tejto časti námietky poukazoval na to, že v konaní pred Okresným súdom Kežmarok vedenom pod sp. zn. 3 C 73/2010 bol uznesením z 25. júna 2010 schválený zmier, treba konštatovať, že na túto skutočnosť odvolací súd vo svojom rozhodnutí prihliadol a správne rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti, ktorá predstavovala *res iudicata*, zrušil. Postup odvolacieho súdu bol preto bez väd.

Ďalej sa dovolací súd zamerl na preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci bola dovolateľovi súdom odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že k takejto vade v konaní pred odvolacím súdom, i pred súdom prvého stupňa skutočne došlo.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 1 O.s.p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Vada konania vymedzená v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiace právo na spravodlivý proces (viď napr. sp. zn. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04), ktoré práva zaručujú v podmienkach Slovenskej republiky okrem zákonov aj citované ustanovenia Ústavy a Dohovoru, a v zmysle ktorých sa účastníkovi konania garantuje nielen poskytnutie ochrany jeho ohrozených alebo porušených práv zo strany súdu, ale aj poskytnutie súdnej ochrany v určitom rozsahu a predovšetkým kvalite, ktoré sa odzrkadľujú i v možnosti a dostupnosti realizácie procesných práv účastníkov v rámci občianskeho súdneho konania.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov, v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa § 118 ods. 4 O.s.p. ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

Podľa § 123 O.s.p. účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Právo účastníkov vyjadriť sa k vykonaným dôkazom sa v konaní realizuje tak, že samosudca (prípadne predseda senátu) spravidla bezprostredne po vykonaní dôkazu umožní účastníkom, aby sa k nemu vyjadrili a aby uviedli všetko, čo pri hodnotení dôkazu považujú za významné. Procesnú možnosť vyjadriť sa k vykonanému dôkazu (napr. z hľadiska vierohodnosti svedka a jeho vzťahu k prejednávanej veci, pravosti a správnosti listiny, osoby a odbornej spôsobilosti znalca, vecnej správnosti postupu súdu pri vykonávaní ohliadky a pod.) musí súd účastníkom vytvoriť v rámci dokazovania, ktoré prebehlo zákonom predpísaným spôsobom. Spôsob vykonávania jednotlivých dôkazných prostriedkov vyplýva z Občianskeho súdneho poriadku (§ 126 a nasl.). Vyjadrenie účastníka k takto vykonanému dôkazu je potom jedným z podkladov, ktoré súd pri ich hodnotení berie do úvahy, preto takéto vyjadrenie zo strany jednotlivých účastníkov môže byť významným faktorom ovplyvňujúcim intenzitu dôkaznej sily pripisovanej konkrétnemu hodnotenému dôkazu súdom.

Od práva účastníkov vyjadriť sa k vykonaným dôkazom treba odlišovať právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Procesnú možnosť využiť toto právo je súd povinný účastníkom vytvoriť až na záver pojednávania. V tzv. záverečnej reči môžu účastníci zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj názor na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti a zákonnosti a názor na to, z akých skutkových a právnych záverov by mal súd vychádzať a ako by mal vec po právnej stránke posúdiť. Význam tohto procesného úkonu spočíva v tom, že sa účastníkom umožňuje vysloviť názory a zdôrazniť skutočnosti, ktoré považujú za významné a ktoré by mali ovplyvniť výsledok sporu. Toto právo nemožno účastníkom odňať. Ak súd v konaní účastníkom neumožní, aby využili svoje právo na záverečné vyjadrenie, koná v rozpore so zákonom a odníma im možnosť konať pred súdom (viď ZSP č. 49/1998).

Žalobca namietal porušenie jeho procesných práv súdom prvého stupňa spočívajúce v nevykonaní dôkazu obsiahnutom v spise Okresného súdu Poprad sp. zn. 12 C 225/2004, ktorý súd prvého stupňa pri formulovaní svojich rozhodujúcich úvah použil a vychádzal z neho, pričom žalobca nemal možnosť sa k tomuto dôkazu vyjadriť a namietal i porušenie jeho procesných práv vykonaním pojednávania dňa 11. júna 2010 v jeho neprítomnosti bez toho, aby boli na to splnené podmienky.

Dovolací súd po preskúmaní tvrdení žalobcu zistil nasledovné : v konaní pred súdom prvého stupňa sa uskutočnilo viacero pojednávaní, z ktorých žalobcom namietanými boli pojednávania dňa 11. decembra 2009, 15. januára 2010, 17. februára 2010, 28. apríla 2010 a 11. júna 2010. Zo súdneho spisu vyplýva, že pojednávania z 15. januára 2010 a 17. februára 2010 boli odročené, pojednávania z 28. apríla 2010 zrušené a pojednávania z 11. decembra 2009 a 11. júna 2010 boli vykonané v neprítomnosti žalobcu. Na pojednávania uskutočnené 11. decembra 2009 sa žalobca napriek riadnemu doručeniu predvolania do vlastných rúk s osobným prevzatím 23. novembra 2009 nedostavil a z neúčasti na ňom sa neospravedlnil a ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, čím boli naplnené podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a súd mohol pojednávania vykonať v jeho neprítomnosti, k čomu aj došlo. To však neplatí pre pojednávania z 11. júna 2010. Zo zápisnice k tomuto pojednávaniu (č.l. 365 súdneho spisu) vyplýva, že žalobca sa naň nedostavil, pričom však svoju neúčasť na základe osobne prevzatého predvolania ospravedlnil a zároveň podal návrh na prerušenie konania (podanie datované 7. mája 2010), ktorý bol následne súdom prvého stupňa uznesením zo 14. mája 2010, č.k. 5 C 624/1998-360, teda ešte v čase pred konaním pojednávania, zamietnutý. Toto uznesenie však obsahovalo nesprávne poučenie o tom, že proti nemu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 170 ods. 3 O.s.p.), preto žalobcovi v tejto veci plynula až trojmesačná zákonná lehota na podanie odvolania a až po uplynutí tejto lehoty (počítanej odo dňa nasledujúceho po doručení uznesenia žalobcovi, teda od 21. mája 2010) bolo možné rozhodnutie súdu prvého stupňa (keďže odvolanie podané nebolo) považovať za právoplatné. V čase konania pojednávania 11. júna 2010 teda o návrhu na prerušenie konania, ktorý bol dôvodom na ospravedlnenie neúčasti žalobcu na pojednávani, ešte nebolo právoplatne rozhodnuté, preto nemožno neprítomnosť žalobcu na tomto pojednávani považovať za neospravedlnenú tak, ako to vyhodnotil súd prvého stupňa (tieto skutočnosti dokonca skonštatoval i odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia). Z uvedeného potom vyplýva, že neboli splnené podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. na to, aby súd vykonal pojednávania v neprítomnosti žalobcu, čím došlo k závažnému procesnému pochybeniu súdu, v dôsledku

ktorého bola žalobcovi odňatá nielen možnosť zúčastniť sa pojednávania, ale i predniesť záverečnú reč, vypočúť si záverečnú reč protistrany, a byť prítomný pri vyhlásení rozhodnutia, teda došlo k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom (porovnaj napr. i ZSP 53/2000). Uvedené je o to závažnejšie, že žalobca v ďalšom priebehu konania už nemal reálnu možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania, keďže v konaní pred odvolacím súdom nebolo nariadené pojednávanie (porovnaj R 39/1993).

Zo súdneho spisu ďalej vyplýva, že na základe požiadavky žalovaného 2/ bol 25. júna 2009 pripojený k veci spis sp. zn. 12 C 225/2004 (M. K. c/a M. Z. o vylúčení vecí z exekúcie), v ktorom sa na č.l. 18 nachádza listinný dôkaz vo forme rozhodnutia o pridelení pozemku do osobného užívania vydaného Okresným národným výborom – finančným odborom – P. 20. decembra 1966, č. F., na základe ktorého bol Š. K. a jeho manželke M. pridelený pozemok parc. č. X. nachádzajúci sa v k. ú. S. o výmere X. m². Z rozhodnutia súdu prvého stupňa je zrejmé, že tento dôkaz bol súdom použitý, resp. súd z neho pri formulovaní svojich rozhodujúcich úvah čo do posúdenia veci samej vychádzal, a to napriek skutočnosti, že účastníkom nebola zabezpečená možnosť využiť ich právo zúčastniť sa vykonávaného dokazovania a právo sa k vykonaným dôkazom vyjadriť. Takýto postup súdu prvého stupňa, rovnako ako postup odvolacieho súdu, keď takúto vadu prvostupňového konania neodstránil, je v rozpore s procesnými predpismi a zakladá vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože sa ním odníma účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Na dôvažok dovolací súd dáva dovolateľovi za pravdu aj v tom, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (a tým i k porušeniu jeho práv garantovaných Ústavou a Dohovorom) aj tým, že súd mu opomenul doručiť vyjadrenie podané zo strany žalovaného 2/ datované 28. septembra 2010 k odvolaniu žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-382. Právo na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov vyplýva zo zásady kontradiktórnosti súdneho konania, podľa ktorej procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky potrebné dôkazy tak, aby uniesli dôkazné bremeno a v spore boli úspešní, ale i zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli v konaní účastníkmi predložené alebo súdom zabezpečené s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie vo veci a mať možnosť sa k nim vyjadriť (napr. Niderö st – Huber proti Švajčiarsku z 18. februára 1997, Mareš proti Českej republike z 26. októbra 2006, Vokoun proti Českej republike z 3. júla 2008, Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike z 27. apríla 2010 a iné).

Žalobca proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok z 11. júna 2010, č.k. 5 C 624/1998-382, podal odvolanie, ktoré bolo doručené na vyjadrenie ostatným účastníkom konania, okrem iných aj žalovanému 2/, ktorý sa následne k odvolaniu podaním datovaným 28. septembra 2010 vyjadril. Toto vyjadrenie žalobcovi súd prvého stupňa v rámci prípravy spisu odvolaciemu súdu nedoručil a tento nedostatok neodstránil ani odvolací súd, ktorým postupom bolo porušené právo žalobcu na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v dôsledku čoho bola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (m. m. I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06).

Uvedená skutočnosť, že tak v konaní pred súdom prvého stupňa, ako i v konaní pred odvolacím súdom, došlo k početným procesným vadám zakladajúcim odňatie možnosti účastníka konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vzhľadom k tomu, že rovnaké vady vykazuje i rozhodnutie súdu prvého stupňa, bolo potrebné zrušiť i jeho rozhodnutie (§ 243b ods. 3 O.s.p.).

Dovolací súd považoval za potrebné vyjadriť sa i k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a zaoberal sa tým, či sa v konaní pred odvolacím súdom vyskytla tzv. iná vada konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Táto vada na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia, jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Tieto tzv. iné vady sú spôsobilým dovolacím dôvodom len za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Medzi takéto vady patrí skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa a pod. Dovolací súd však takéto vady, v kontexte namietanom dovolateľom, v konaní pred odvolacím súdom nezistil.

Dovolací súd v ďalšom preskúmal prípustnosť dovolania žalobcu voči rozsudku krajského súdu vo výroku, ktorým bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Kežmarok zo 4. októbra 2010, č.k. 5 C 624/1998-453, o uložení poriadkovej pokuty vo výške 1 640 Eur a dospel k záveru, že dovolanie v tejto časti nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

V prejednávanej veci odvolací súd síce rozhodol rozsudkom, rozhodol však vo veci poriadkovej pokuty, ktorý výrok nestráca charakter uznesenia podľa § 167 ods. 1 O.s.p., aj keď sa stal súčasťou rozhodnutia súdu vo veci samej (m. m. ZSP 51/2006), preto bolo potrebné prípustnosť dovolania posúdiť z hľadiska tejto procesnej formy rozhodnutia. V zmysle ustanovení § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému vo forme uznesenia, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) alebo ak rozhodnutím odvolacieho súdu bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Bez ohľadu na charakter uznesenia je však dovolanie neprípustné v prípadoch upravených v § 239 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolaním napadnuté rozhodnutie má zmeňujúci charakter, mení sa ním však uznesenie okresného súdu o poriadkovej pokute, v ktorom prípade je prípustnosť dovolania vylúčená s výnimkou situácie, ak by sa v konaní preukázala vada podľa § 237 O.s.p., spôsobujúca zmätočnosť rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené a tiež na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., pričom sa osobitne zameril na skúmanie dovolateľom namietanej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p., a dospel k záveru, že konanie pred odvolacím súdom (čo do napadnutého výroku rozhodnutia) takýmito vadami postihnuté nie je.

Podstatou námietok uvádzaných dovolateľom vo vzťahu k namietanej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. bolo, že súd podľa neho nešpecifikoval dôvody, ktoré ho viedli k uloženiu takejto výšky pokuty, a toto konanie o pokute je podľa neho postihnuté uvedenou vadou aj z dôvodu, že prebiehalo v čase odvolacieho konania, kedy úkony podľa § 209 a § 209a súdu prvého stupňa žiadne konanie vo veci neumožňujú. Dovolací súd v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že vada spočívajúca v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom je daná vtedy, ak súd svojím nesprávnym postupom v konaní odňal účastníkovi práva, ktoré mu v zmysle Občianskeho súdneho poriadku prináležia. V konaní pred odvolacím súdom však k takémuto nesprávnemu postupu odvolacieho súdu, v dôsledku ktorého by žalobca nemohol v konaní uplatňovať svoje procesné práva, nedošlo. Dovolací súd nemôže dať dovolateľovi za pravdu ani v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti nie je riadne zdôvodnené. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje tak dôvody, ktoré odvolací súd viedli k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa (nedošlo k opakovanému hrubému sťaženiu postupu v konaní podľa § 53 ods. 2 O.s.p.), ako i dôvody, pre ktoré bola uložená pokuta v uvedenej výške (bezdôvodné obvinenie sudcu z korupcie) a tiež ustanovenia, o ktoré sa súd pri rozhodnutí vo veci opieral. Rozhodnutie je preto v tejto časti riadne odôvodnené a spĺňa požiadavky podľa § 157 ods. 2 O.s.p.

Dovolateľom namietaná absencia právneho základu pre uloženie poriadkovej pokuty je zo svojho obsahového hľadiska dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ktorý dôvod je dovolací súd oprávnený skúmať len vtedy, ak je daná prípustnosť dovolania, nakoľko tento dovolací dôvod prípustnosť dovolania (na rozdiel od prípadu existencie vady podľa § 237 O.s.p. spôsobujúcej zmatečnosť rozhodnutia, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť) nezakladá.

Vzhľadom na uvedené, keďže prípustnosť dovolania v tejto časti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie je možné vyvodiť ani z § 237 O.s.p., ani z § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v tejto časti podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, odmietol.

Dovolací súd sa zaoberal aj návrhom žalobcu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 243 O.s.p., no nezistil splnenie predpokladov pre takýto odklad a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Keďže dovolací súd zrušil nielen rozsudok odvolacieho súdu, ale aj rozsudok súdu prvého stupňa, o veci bude ďalej konať súd prvého stupňa, ktorý je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu a v novom rozhodnutí rozhodne znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v záujme zachovania prehľadnosti jednotlivých výrokov rozsudku odvolacieho súdu a na ne nadväzujúce dôvody prevzal označenie žalovaných podľa úvodnej časti rozsudku odvolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. mája 2013

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová